

75-річчя члена-кореспондента НАН України В.О. ШАПОВАЛОВА

9 листопада 2025 р. виповнюється 75 років відомому вченому в галузі електрометалургії металів і сплавів спеціального призначення доктору технічних наук, професору, члену-кореспонденту НАН України **Віктору Олександровичу Шаповалову**.

Після закінчення у 1972 р. Ворошиловградського машинобудівного інституту В.О. Шаповалов працював у науково-дослідному центрі цього закладу. У 1978 р. вступив до аспірантури при Інституті електрозварювання (ІЕЗ) ім. Є.О. Патона НАН України. Його подальша професійна діяльність пов'язана з цим інститутом, де він пройшов шлях від інженера до заступника директора з наукової роботи.

Наукова діяльність В.О. Шаповалова охоплює широкий спектр проблем електрометалургії, спеціальної металургії та технологій отримання матеріалів із заданими властивостями. Одним із найважливіших його досягнень є створення плазмово-індукційного способу вирощування супервеликих монокристалів тугоплавких металів. Розроблені ним теоретичні основи, методичні підходи та оригінальне обладнання, що не має аналогів у світі, дали змогу отримувати монокристали надвеликих розмірів для елементів силової лазерної оптики та високотемпературних приладів. Останніми роками В.О. Шаповалов приділяє значну увагу розробленню технологій керованої кристалізації великих сталевих зливків, що мають важливе значення для важкого та енергетичного машинобудування. Результати промислових випробувань цих розробок відкривають перспективи їх впровадження у вичизняну та світову промисловість.

В.О. Шаповалов — талановитий організатор науки, наставник молодих дослідників, людина високої культури і принципівості. Він є заступником голови спеціалізованої вченої ради Д 26.182.01 при ІЕЗ ім. Є.О. Патона НАН України, гарантом освітньо-наукової програми «Металургія» третього рівня вищої освіти (доктор філософії), членом Комісії з роботи з науковою молоддю Інституту. Під його керівництвом захищено чотири кандидатські та одну докторську дисертацію. Науковий доробок ученого налічує 269 наукових праць, серед яких 3 монографії, 3 підручники, понад 40 патентів і авторських свідоцтв.